

Van Middelkoop

informerem. Ik hoop dat ik hiermee de zorgen van de heer Voordewind heb kunnen wegnemen.

De regering heeft goede nota genomen van de blijken van meeleven van de woordvoerders van alle fracties met de uitzending van militairen; de wensen en de beden vanuit de Kamer voor hun behouden thuiskomst. Ik verzeker de Kamer dat deze gebaren van de volksvertegenwoordiging door militairen altijd zeer op prijs worden gesteld. Mijn hartelijke dank daarvoor. Ik zal dit doorgeven.

Ik maak in het verlengde van wat collega Verhagen heeft gezegd over de moties nog een opmerking die mijn eigen beleidsterrein regardeert. Ik heb de Kamer op 19 maart een korte brief gestuurd in aanvulling op de eerdere artikel 100-brief. Hierin heb ik melding gemaakt van de beschikbaarheid van een C-130 Hercules vrachtoestel dat vrachtluchten zou moeten uitvoeren voor EUFOR voor een korte periode. Die werkzaamheden zouden beginnen op dinsdag 25 maart na afloop van het debat hier in de Kamer. Toen mij op dinsdag bleek dat het debat twee dagen later een afronding zou krijgen, heb ik met veel pijn in het hart opdracht gegeven om het toestel aan de grond te houden. Zo heb ik in zekere zin afbreuk gedaan aan de opwerking van de gehele operatie. Ik vraag de Kamer, niet van mij te verlangen om daar nog eens een aantal dagen aan toe te voegen. Ik vind dat eerlijk gezegd moeilijk verteerbaar in het geheel van de operatie en Nederland zou zich daarmee ook blameren. Het is misschien een procedureel punt. Ik heb nog wel de vrijmoedigheid om aan beide indieners van de moties te vragen om hun motie te heroverwegen, maar ik ga niet over het reglement van de Kamer en over datgene wat de Kamerleden willen. Ik hecht eraan om in het verlengde van de woorden van collega Verhagen nog eens op te merken, dat tot de artikel 100-procedure een derde termijn behoort die als functie heeft om de parlementaire wilsvorming zichtbaar te maken.

De **voorzitter**: Ik denk dat er sprake is van een misverstand. Zoals ik al tegen de minister van Buitenlandse Zaken en tegen de heer Irrgang heb gezegd, gaat de Kamer over haar eigen reglement. In de procedure is voorzien dat er om 18.00 uur wordt gestemd, dus deze discussie lijkt mij niet zinvol.

Minister **Van Middelkoop**: Voorzitter. Dan kan een zeer opgeluchte minister van Defensie hiermee zijn betoog afronden.

Minister **Koenders**: Voorzitter. Ik kan relatief kort zijn. Als minister voor Ontwikkelingssamenwerking ben ik vandaag een blij man. De meerderheid van de Kamer stemt in met een belangrijke, goed bewapende Europese missie, die het heel grote verschil kan maken tussen leven en dood voor honderdduizenden vluchtelingen in Afrika. De Nederlandse bijdrage is bescheiden, maar in onze ogen essentieel voor deze vrouwen en kinderen. Deze uitzending maakt een Afrikaanse missie mogelijk die daadwerkelijk verschil maakt, met een brugfunctie, zoals mevrouw Van Gennip terecht stelde in haar bijdrage.

Ik heb die vluchtelingen aan de oostkant van Tsjaad vorig jaar bezocht. Daar zitten ongeveer 320.000 mensen opgehoopt, zonder dat er zekerheid is of aan het einde

van de dag een hulpverlener komt. Er is geen bescherming en geen mogelijkheid om zeker te weten dat je aan het eind van de dag voedsel krijgt.

Het is dus van groot belang dat deze missie er komt. Dit is een humanitaire missie, die is gericht op bescherming van de Verenigde Naties, van de hulpverleners en de ngo's. Het is niet alleen een humanitair, maar ook een politiek imperatief. Inderdaad is die brugfunctie nodig. Er is direct verband tussen de vluchtelingenproblematiek in Darfur en in Tsjaad. De meeste mensen komen uit Darfur. Daarom is het zo belangrijk dat er nu voor het eerst een missie komt en dat de Europese Unie zich langzamerhand laat zien als een Unie die niet alleen van de goede bedoelingen leeft, maar de daad bij het woord voegt en een humanitaire missie opzet in een steeds belangrijker deel van Afrika.

Zonder te overdrijven of bombastisch te doen ben ik er echt van overtuigd dat deze missie met 3700 mensen daadwerkelijk direct levens redt. Het is een begin, maar de aanwezigheid van de internationale gemeenschap in dat gedeelte van de wereld is essentieel en heeft ook een brugfunctie, omdat de VN zich moet ontplooiën in Sudan en in Tsjaad.

Ik zeg erbij dat complexiteit niet mag leiden tot passiviteit. Afrika is wel complex, maar niet complexer dan enig ander deel van de wereld. De Nederlandse regering en ik als minister voor Ontwikkelingssamenwerking zullen zich scherp inzetten voor goede ontwikkelingssamenwerking, vredesdialogen en het hand- en veldwerk in de modder, zoals mevrouw Peters dat terecht noemt, om te zorgen dat er nu een begin wordt gemaakt met daadwerkelijke en duurzame bescherming in de toekomst van meer dan een half miljoen vluchtelingen. De grote en moedige inzet van vele militairen en ontwikkelingswerkers is daarbij essentieel. Het is goed dat zij kunnen rekenen op steun van een duidelijke meerderheid in de Tweede Kamer.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de drie ministers. Om zes uur zullen wij stemmen.

De vergadering wordt van 17.23 uur tot 18.00 uur geschorst.

Voorzitter: Verbeet

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de artikel 100-brief Tsjaad**, te weten:

- de motie-Irrgang over afzien van een bijdrage aan deze missie (29521, nr. 59);
- de motie-De Roon over het niet uitzenden van militairen naar Tsjaad (29521, nr. 60).

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Van Baalen** (VVD): Voorzitter. In de artikel 100-procedure hebben wij een derde termijn waarin elke

Van Baalen

fractie aangeeft of zij instemt met het besluit tot uitzending. Daar wordt ook een motivatie bij gegeven. Dat is gebeurd. Vooral ook omdat de VVD er niets voor voelt om dit debat nog politieker dan politiek te maken, zeker niet over de ruggen van de uit te zenden militairen heen – zoals bekend, hebben wij niet ingestemd met uitzending – zullen wij tegen beide moties stemmen.

In stemming komt de motie-Irrgang (29521, nr. 59).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Roon (29521, nr. 60).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt van 18.05 uur tot 19.15 uur geschorst.

Voorzitter: Ten Hoopen

Aan de orde is het **spoeddebat over het handhaven van de sollicitatieplicht van bijstandsmoeders**.

De **voorzitter**: Ik wijs erop dat de leden drie minuten spreektijd per fractie hebben.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Ik zou bijna zeggen: bijstandsmoeders, the movie. Er zijn echter serieuze zaken gaande. Daarom heeft de fractie van GroenLinks met steun van de fracties van de VVD en D66 dit debat aangevraagd.

In 2004 zaten er bijna 94.000 alleenstaande ouders in de bijstand. Nu zijn dat er nog 74.000. Deze daling is deels te danken aan de economische ontwikkeling, maar vooral aan de invoering van de sollicitatieplicht in de nieuwe Wet werk en bijstand van toenmalig staatssecretaris Rutte. Je ziet dat bijstandsmoeders massaal aan de slag gaan. Ongeveer een kwart van alle mensen in de bijstand is alleenstaand ouder. Van alle 74.000 alleenstaande ouders in de bijstand is 99% vrouw.

In het coalitieakkoord Balkenende IV is afgesproken: "De sollicitatieplicht voor alleenstaande bijstandsgerechtigde ouders met kinderen tot 5 jaar wordt geschrapt. De maximale vrijstellingsperiode voor de sollicitatieplicht is 6 jaar. Er komt een scholingsplicht voor deze groep alleenstaande ouders, teneinde na de vrijstelling een baan te vinden. Er zal een regeling komen die werken in deeltijd voor sollicitatieplichtige alleenstaande ouders met kinderen financieel aantrekkelijk maakt."

Staatssecretaris Aboutaleb werkt aan voorstellen om dit uit te werken. Ik vraag het kabinet vanavond dringend om hiermee op te houden. Het kabinet moet terugkomen op deze dwaling. Wat doet het namelijk? Het helpt een beleid dat werkt om zeep. Dat kan nooit de bedoeling zijn van het werkelijkheid maken van een coalitiecompromis.

Ik kreeg vandaag nog een brief van Henk Kool, PvdA-wethouder van sociale zaken in Den Haag. Hij schrijft daarin dat hij die sollicitatieplicht gewoon nodig heeft om met de bijstandsmoeders aan de slag te kunnen. In Den Haag is er een geweldig project dat Mama Mia heet en waarmee maatwerk wordt geleverd voor alleenstaande ouders in de bijstand. Er zijn ook veel tienermoeders bij betrokken. Hij geeft helder aan dat het hem uit handen valt als hij niet langer de sollicitatieplicht kan aanvoeren. Ik vraag mij dan ook af waar het kabinet mee bezig is. Is voor het kabinet het coalitiecompromis belangrijker dan een goede toekomst voor deze vrouwen en hun kinderen en dan een goede begeleiding en maatwerk voor deze vrouwen en hun kinderen? Het kabinet zet dit op het spel met het afschaffen van de sollicitatieplicht.

Staatssecretaris Aboutaleb, u hebt zelf met uw voeten in de modder gestaan en weet als geen ander hoe het in een gemeente werkt. U weet als geen ander dat gemeenten de mogelijkheden en middelen moeten hebben om op dit punt goed beleid te kunnen voeren. Het kan toch niet de bedoeling zijn om de achterstand van deze grote groep van vrouwen te vergroten? Zij zullen volgens het coalitieakkoord recht krijgen op zes jaar scholing, maar niemand weet hoe die zes jaar precies moeten worden ingevuld. Ondertussen blijven deze vrouwen arm in de bijstand zitten met een armetierige uitkering. Hun kinderen groeien ook in armoede op. Veel van deze vrouwen willen of kunnen niet leren, maar willen wel aan het werk en hebben daarbij goede ondersteuning nodig.

Daarom vraag ik de staatssecretaris waarom hij het niet als volgt gaat doen. Ik zou het liefst de sollicitatieplicht handhaven. De GroenLinksfractie wenst dat om zeer sociale redenen. Als dat de staatssecretaris te ver gaat en hij op zoek is naar een opening in het coalitiecompromis, dan vraag ik hem om de gemeenten de ruimte te geven om de sollicitatieplicht te handhaven en om het aan de afzonderlijke gemeenten over te laten hoe ze het maatwerk leveren dat nodig is. Als de staatssecretaris de gemeenten die mogelijkheid uit handen neemt, zal dit geheel averechts uitwerken. Ik kan mij niet voorstellen dat de staatssecretaris, een man uit de praktijk, dat wil toestaan.

Mevrouw **Ortega-Martijn** (ChristenUnie): In 2003 had u hierover heel andere gedachten, want toen vond u de combinatie van arbeid en zorg juist goed. U hebt toen zelfs een amendement ingediend om in elk geval de arbeidsplicht indien mogelijk in te perken tot ongeveer 20 uur per week. Staat u daar nu niet meer achter? Hoe bent u tot een andere manier van denken gekomen?

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): 2003 is vijf jaar geleden. Politiek bedrijven is ook: blijven nadenken en niet stil blijven staan. Ik wijs op de enorm positieve effecten van de sollicitatieplicht ingevolge de Wet werk en bijstand voor bijstandsmoeders. Er is voor hen aanbod beschikbaar gekomen in werk, scholing, begeleiding en maatwerk. Heel vaak betekent dat werk in deeltijd. Anderhalf jaar geleden heb ik een prachtig plan gepresenteerd, met de aansprekende titel "van aanrecht naar baanrecht", waarin ik een aantal concrete voorstellen heb gedaan om vrouwen in de bijstand aan het werk te helpen. Ook zou het op grond van dat plan weer mogelijk worden om langer dan zes maanden bij te